Tizennegyedik évfolyam. 26. szám. Kolozsvár, szerda, február 1. 1893

SZERKESZTŐI IRODA
Belmagyar-utcza 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK“ ELŐFIZETÉSI DIJA:
Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. | Negyed évre 4 frt vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr vagy 3 korona.
Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvártt, Belközép-utcza 33. szám.

KIRDETÉSI DIJAK:
Egy |□| czentimeternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttéri czikkek:
garmand sora után 20 kr. fizetendő.

A próféta.

A párt erős, a párt összetart és — Wekerle az ő prófétája.

Körülbelöl igy jellemezhető az országos szabadelvü párt helyzete a pénteki konferenczia után.

Soha még ilyen pártot nem igen látott a világ.

A politikai extravagancziák, nem pedig a politikai ideálok, a nemzeti élet-czélok, képezik e pártnak létfenntartó elemét.

Csak napokkal ezelőtt még ugy nézett ki a szabadelvü párt, hogy a szó teljes értelmében — elemeire fog szét bomlani.

Az elégedetlenség, a nézeteltérések már-már oly fokra jutottak, hogy a felbomlás kikerülhetetlennek látszott.

Mindenki valami országra szóló fordulatot várt, a mely ha lehet megszüntesse a párt belső életében pusztitó vihart és megnyugtassa a háborgó kedélyeket.

És mi következett be?

Hát az elégületlenség, a békétlenség egyidőre elszünt, a párt ismét erősnek érzi magát, ismét összetart és Wekerle az ő prófétája.

De hát mind eme bübájos dolgok, hogy születhetnek meg olyan ötletszerüen, mintegy varázs-ütésre?

Hát egyszerüen igy:

Az országos szabadelvü párt voltaképen egy magasabb politikai ideák nélkül való és a nemzeti eszméktől egyáltalán áthatva nem lévő politikai tábor.

Az ilyen tábornak meg az a természete, hogy mindig vezetteti magát valakivel, a ki épen kézügybe esik.

Igy volt egy ideig kézügyben Tisza Kálmán, azután Szapáry Gyula, most meg — Wekerle Sándor.

A tábor rendesen ugy végzi a hadmozdulatokat, a miképpen a vezér diktálja.

Ennyiben tehát a párt ott alapjában öntudatnélkül való és kifejezett czélok utáni törekvésben ellanyhult politikai alkalmi egyesület.

Nem lehet csodálni tehát, ha az ilyen léleknélkül való párt mindig azt fogadja el urának és — prófétájának, a kit a sors — vezetőjéül rendelt.

Egy ideig ura volt Tisza, azután Szapáry és most Wekerle.

Ez a tábor azonban néha ugy cselekszik, mintha meglobbanna szivében az öntudat és valaminek a kivánása, vagy valaminek az elhagyása iránti vágyakozás.

Ilyenkor némelyek zsörtölődnek, mások fenyegetőznek, egyik az orrát bogyeszti fel, a harmadik meg az — ajkait harapdálja — mintegy ezzel akarva kifejezést adni annak, hogy — ő most: haragszik.

Ilyenkor aztán, hogy nagyobb baj ne legyen a tábor hivatalos gazdaja: a pártelnök összegyüjti a legénységet, s mikor mind együtt vannak a haragjukban rettenetes hősök, oda hivják a vezért, hogy lássa ő is az elégületlenséget.

Igy volt ez a mult pénteken is.

Wekerle, az uj vezér, a hivásra megjelenvén, oly kemény kötésünek mutatta magát és oly félelmetesnek, hogy a tábor rögtön meglapult és ismét vak engedelmességet esküdött, de még azt is megfogadta három kivételével — hogy tüzön-vizen követi a vezért és — összetart.

Pedig hát, mit tett tulajdonképpen Wekerle?

Hát egyszerüen ismételte azokat, a miket már a vezérség átvételekor elmondott.

És a tábor miért tart ismét össze?

Egyszerüen azért, mert a vezér napi parancsában ez van kötelességükké téve.

Már most, ha a kétségkivül különleges jelenség okát kutatjuk — rögtön rájöhetünk, hogy a szabadelvü pártnak nem lévén öntudata és nem állván valamely eszme szolgálatában — mindig vakon engedelmeskedik a hatalmon lévő férfiu akaratának.

Tehát mindig valamely személy az, — a ki öszszetartja és nem az eszme.

Már most Wekerlétől függ, hogy az ilyen pártnak meddig kiván — prófétája lenni.

Kath. autonomia. Mint Budapestről értesitenek hétfőn a katholikus autonomia kérdésének megbeszélése végett legutóbb Esterházy Miklós Móricz gróf lakásán értekezlet volt, melyen a főrendiház számos világi tagja és több országgyülési képviselő is részt vett. A kérdés beható megvitatása után az értekezlet, mint a „Magy. Ért.“ jelenti, abban álapodott meg, hogy a kath. autonómia kérdésében törvényhozási uton is erélyesebb akcziót fognak kezdeményezni. — Vannak gonosz emberek, akik azt tartják, hogy egyébről is tanácskozott a konferenczia, nemcsak az autonomiáról.

Politikai hirek.

A ház munkarendje. Mint Budapestről irják, e hét folyamán még a földmivelési miniszterium költségvetése is letárgyaltatik. A jövő héten hétfőn kezdi meg a képviselőház az állami tisztviselők, altisztek és szolgák fizetésének szabályozásáról szóló törvényjavaslat vitatását, melyet egy huzamban kivánnak befejezni. A költségvetési részletes vita az igazságügyi, honvédelmi és pénzügyi tárczák előirányzata felett csak azután következik.

A nemzetiségek szolidáritása A „Narodine Noviny“ rengeteg módon örül, hogy Bécsben kongresszust tartanak majd a magyarországi nemzetiségiek, a melyen a szolidáritást fogják proklamálni. Nagyon örül, hogy végre megtestesül ez az idea. Az ifju csehek lapja, a prágai „Narodny Listy“ viszont örül, hogy egyre feszültebb a viszony Bécs és a magyarok között, amiből okvetlen nagy krizis fog származni. Talán mégis korai dolog egy kissé, ha a derék pánszláv urak már most isznak az egészségünkre.

Panama-botrány.

Páris, jan. 30.

Olyan csendes napokat élünk, mintha végképpen véget értek volna a szenzácziós leleplezések. Az igaz, hogy ezekből volt is bőven és meglehet, hogy ez a mostani csend csak előjele ujabb viharnak.

Az, a mi most történik, csupa megtorlás és büntetés. Büntetés azoknak, kik nem hajlandók a vizsgálóbiró előtt az igazságot megmondani és a kik a sajtó utján megsértik az idegen uralkodókat és nagyköveteket. Ilyen értelmü törvényjavaslatok tárgyalása most napirenden van a franczia kamarában.

A szenátus már kimondotta a sürgősséget arra az inditványra nézve, hogy a beidézett tanuk, kik vonakodnak a vizsgálóbiró előtt az igazat megmondani, fogsággal büntetendők. Az inditványozó hir szerint Delahaye esetét tartotta szem előtt. A jobboldal a sürgösség ellen szavazott.

Laterre képviselő törvényjavaslatot terjeszt elő ama denuncziácziók megtorlása iránt, melyeket a képviselők bizonyitékok előterjesztése nélkül, csak általánosságban a mentelmi jog oltalma alatt terjesztenek.

A képviselőház bizottsága elfogadta azokat a törvényjavaslatokat, melyek a sajtótörvényt az idegen uralkodók és nagykövetek megsértése által elkövett bünczselekmény tekintetében módositják.

Ilyen ügyek foglalják most el a képviselőházat.

*

A mai nap legérdekesebb eseménye a Derouléde-Pichon párbaj. Ezt a párbajt tudvalevőleg az idézte elő, hogy a képviselőháznak tegnapelőtt tartott ülésén Derouléde azt kiáltotta oda Pichonnak: „Legyen szerényebb. Maga czinkostársa Herz Kornélnak!“ Pichon azonnal elküldötte segédeit Deroulédehez és ma megverekedtek egymással. Vitőrrel vivták a párbajt és mindketten megsebesültek. Derouléde az orrán kapott könnyebb szurást, Pichon pedig oldalán sebesült meg. Derouléde a párbaj után megjelent a kamarában.

Nevezetes még az is, hogy már nemcsak a franczia parlament tagjait gyanusitják azzal, hogy a Panama-pénzeken meg lettek vesztegetve, de Washingtonban is gondolnak már ilyesmire. Egy onnan érkezett távirat szerint ugyanis a képviselőház inditványt fogadott el, melynek értelmében vizsgálóbizottságot kütdenek ki annak kideritése végett, vajjon ház tagjai közül kaptak-e nehányan a Panama-pénzekből és ha igen, kik azok.

A vizsgáló-bizottság ma arról tanácskozott, szükséges-e már, hogy előadót válaszszanak. A republikánusok mellette voltak, a konzervativek azonban azt kivánták, hogy csak folytassák tovább a vizsgálatot, mert előadót csak akkor lehet választani, ha már végérvény-eredményekre jutottak. Ez a nézet győzött tizenöt szóval tiz ellenében,

A bizottság tehát folytatja a vjzsgálatot. Most azonban négy albizottságra oszlott és ezentul ezek vezetik a kutatásokat.

Hát ez mi?

Szana Tamás a Fővárosi Lapok szerkesztője nemrég Jégkirálynő czimen Szabóné Nogáll Janka urnőtől, az ismert irónőtől egy kis novellát bocsátott közzé lapjában.

Szombaton délben Rohonczy Gedeon és Zsedényi Béla urak megjelentek a „Fővárosi Lapok“ szerkesztőségében s előadván, hogy a Jégkirálynő által egy hölgy sértve érzi magát, dr. Szentgyörgyi Imre ur nevében, a ki e hölgy ügyét magáévá tette, a lap felelős szerkesztőjétől lovagias elégtételt kértek.

Szana Tamás felvilágositásul a nevezett uraknak, megjegyezte, hogy a kérdéses dolgozat novellistikus munka, költött helyzetekkel, költött alakokkal, melyeket e földkerekség minden olvasója csakis mint az irói fantázia alkotását fogad el és birálhat meg. Tudtokra adta egyuttal az uraknak azt is, hogy az irói szabadságnak ily természetü megtámadását visszautasitja, s teszi ezt főleg azért, mert se szerkesztőtársainak preczedenst alkotni ezzel a tréfás dologgal nem akar, se azt nem engedheti meg, hogy egy szépirodalmi dolgozatban a, b, c, d, vagy x, y, z ur, vagy hölgy személyes czélzásokat keressen, s egy merőben költött alak által önmagát érezze „becsületében“ sértve. A nevezett urak erre eltávoztak.

Vasárnap este azonban dr. Szentgyörgyi Imre ur Szana Tamást ajánlott levélben provokálta.

A „Fővárosi Lapok“ szerkesztője a provokácziót nem fogadta el, mert — mint egy beküldött nyilatkozatában irja — „nem engedi magát lapja szerkesztésében se Szentgyörgyi ur, se más által soha semmiféle körülmények között se befolyásoltatni, annál kevésbbé megfélemlittetni.“

Ez esettel összefüggőleg megemlitjük, hogy egy fővárosi hangszergyáros kihivatta Szász Károlyt, mert ugy értesült, hogy a püspök-költő az ő gyártotta hegedűről nem tudja, hogy négy kis hurjában annyi bánat hogy fér meg.

Egykor és most.

Érdekes jelenet volt hétfőn a ház folyosóján.

Tisza Kálmán, a hajdani nagy és hatalmas generális ott állott negyedóránál tovább a képviselőház miniszterszobájának ajtaja előtt.

A folyosón szétszorva fehérkeztyüs, frakkos idegen urak tarkitották a hétköznapi emberek csoportjait.

— Nagyváradi urak — magyarázta Babó Emil egyik szögletben — még egy fővámhivatalt kérnek a minisztertől.

Végre tizenegy óra tájban jött a miniszter.

Pihegve ment végig a folyosón.

A frakkos urak hajlongtak.

Tisza Kálmán az ajtószárny mellé állott.

A folyosón minden tekintet az ajtóra szegeződött most:

— Bemegy-e a miniszter Tisza Kálmán előtt?

— Maga előtt bocsátja e be a miniszter Tisza Kálmánt?

Mert a szokás az, hogy mindig a miniszter megy elöl a szobájába.

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1893. február 1.

Délvidéken.

IX.

A játék.

Délfelé népesedni kezd a Casino oszlopcsarnoka.

Itt ott rövid társalgás a tegnapnak csalódásairól, vagy a mának esélyeiről. De ez ritkaság. Háboruban nem szokás csevegni.

A közönség túlnyomó része halgatag, zárkozott és számitgatással van elfoglalva. Számba veszi, hogy mennyit játszott már el, mennyi eljátszani valója van még? Számba veszi, hogy mely numerusok jöttek ki tegnap egyik vagy másik asztalnál leggyakrabban. Ismétli magának minapi álomlátását bizonyos numerusokról. Szorgos izgalmak között olvassa a „Messieurs faites vos jeus“ czimü könyvecskét, mely a nyerés arkanumait foglalja magában s melyet egy élelmes üzletember három frankért árul. Sokan megnézik a garde des robes-jegy számát s azon kezdenek játszani. Mások azon fiakerszámra bizzák sorsukat, melyen Nizza vagy St.-Remo felől ide érkeztek.

E közben az oszlopcsarnok mind népesebbé válik.

A kisemberek, kik reszketve teszik föl nyomorult piéceüket, az ajtóhoz tolongnak, miként a szinház megnyitásoknál a karzatosok. A nagyok, kik 50—100 luis d'oronként rakják tételeiket, szinlelt nyugalommal sétálnak a csarnok oszlopsorai között. Ezek biztosan jutnak helyhez, mert vagy személyesen markirozták azt már tegnap, vagy telephon utján rendelték meg.

Mindenki komoly, mint nehéz feltételü párbajoknál a pisztoly-töltés idején. Bizonyára vannak sokan, kik itt csak átutaznak és meg nem érezhető összeget szántak a játékra. De a jelenlevők egy részénél a küzdelem feltétele: végkimerülés; igen gyakran: élet vagy halál.

Hideg márványoszlophoz támaszkodva egy öreg dáma csendesen morzsolgatja olvasóját könnyü prémes köpenye alatt. Egy járókelő figyelmetlen könyöke félrelebbenti a köpeny szárnyát, s az olvasó fekete gyöngyén előtünnek a száraz reszkető ujjak. Meglátszik rajta, hogy nem önmagáért imádkozik, hanem egyetlen fiáért, ki az utolsó ezer aranyát idehozta, hogy azzal kihijja a sorsot, vagy vabanque-ot mondjon az — életnek.

Ez alatt mind sürübben érkeznek. Két kerekü, három kerekü, négy kerekü kocsik. Nehéz batárok nehéz lovakkal; könnyü americainek könnyü jukkerekkel; apró tylburik apró ponykkal; magas breackek négyes fogattal.

Gazdag prémtakarókból puha mozdulatokkal bontakoznak ki idős asszonyok. Omlatag bársony mezében könnyedén siet föl a lépcsőn egy fiatal angol dáma. Hosszu uszályát karjára véve a demimonde, azzal az aggodalommal emelkedik lépcsőről lépcsőre, hogy hátha nem látszik meg himzett harisnyájának gyémántos kötője.

A Casino toronyórája tizenkettőt üt. Hangja lágyan rezeg, mint egy aëolhárfa húrja. Az oszlopcsarnokban ezüst csengettyü szólal meg, csábitva, hivogatva, hitegetve. A várakozó közönségben nyüzsgés támad, miként egy megzavart hangyabolyban. Mindenki egyet gondol, mindenki egytől fél, mindenki egyet remél, mindenki egyfelé indúl.

Az ajtószárnyak széttárulnak, a „kisemberek“ tolonganak, lökdösődnek, a „nagyok“ szenvelgő közönnyel és kimért léptekkel mennek a terembe.

Ilyen a játék kezdete.

A croupier-k már ott ülnek az asztalok körül. Bankjegy csomagok és rudakba rakott aranyak terpeszkednek a roulette mellett. Minden egyes asztalra egy félmillió frank készpénz van kirakva. A tiz asztalon kerek öt millió. Ennyit ma lehet nyerni. Többet ma nem. A bank soha sem retirál.

Még öt perczny: várakozás, hogy mindenki elhelyezkedjék, elévegye pénzét és jegyzeteit s ekkor megszólalnak a croupier-k: „Messieurs, faites vos jeus!“, elindul a fergettyü, megperdül a csontgolyó, fokozódik az izgalom, hatványozódik a remény, feszül a figyelem, megrezdülnek az idegek, a társalgás halkabbá lesz, a mosoly megszünik — — — — és a halotti csendben egy csontváz-zörejével fut kereken a kis golyó — — — —

A játék megkezdődött.

És foly estvéli 12 óráig.

Másnap délben ujra kezdődik és igy megy ez napról napra, hétről hétre az egész éven át — müvesnap nélkül, ünnepnap nélkül, szünet nélkül. A croupier-k félóránként fölváltják egymást. A játékosok jönnek és mennek örökfolyásban, miként a Duna habjai, örök keringésben, miként a szelek szárnyai, örök nyugtalanságban, miként a tengernek hullámai.

Minden félórában vonat érkezik és hoz magával embereket Oroszországból, Angliából, Párisból, Berlinből, Bécsből, Amsterdamból. Minden félórában vonat indul, és viszi az embert a genuai, a marseilli kikötőbe, hogy Newyorkba, Braziliában, Algierba, Bombaybe, Sanfranciskóba evezzenek.

Ide mindennap egy egész világ érkezik és innen mindennap egy egész világ távozik el.

Nincs érdekesebb olvasmány a „Journal de Monte Carló“ azon rovatánál, mely a vendégek névsorát tartalmazza. E névsor megelevenül a Casinóban. A Casinó főlépcsője ugy rajzik a főherczegnők, grófok, bankárok, cocotteok, tőkepénzesek, szerencse vadászok, ültetvényesek, kereskedők, börziánerek, gyárosok, kalandorok, vállalkozók, diplomaták, tábornokok, zahlkellnerek, kétes és valódi grófnék, kicsiben dolgozó franczia grisettek és nagyban dolgozó angol phrynék seregétől, miként egy juniusi méhkas a heresokaság zümmögésétől.

Az első pillanatokban semmi sem lehet csábitóbb mint Monte-Carló.

Kopasz és meredek sziklahegyek lágyan hullámzó aljában, mindig locsolva a tenger puha habjai által és mindig védve éjszak viharai ellen az Álpok által, de védve a napsugár forrósága ellen is árnyas ligetek által — ugy fekszik ott kiteritett bájaival mint egy kéjsovár odaliszk, egy kopasz és kimerült szultán lábainál.

Mintha lihegne, mikor a lágy szél meglebbenti a pálmák lombjait. Mintha mosolyogna a napsugárban ragyogó villák által. Ligeteinek titokzatos árnyai mintha hivogatnának szelid és édes suttogással. A monacoi földszalag előre nyúlik, miként a szerető karja egy forró egy ittas ölelésre.

Valóban ez a Monte-Carlo az egész világ tündérszép örömleánya, kinek testén mámoros vágygyal suhan végig minden nagy úr és minden kalandor. Igen, igen. Megvan a helyes szó. Egy örömleány — vásárolt bájakkal, eladó bájakkal. A parfumnek bódító illatával s a testnek nehéz büzével.

A mit nyujt, — az élvezet nem olympusi, hanem elyseumi. Az árnyék nem hivebb hozzád, mint itt a megbánás.

Azt hiszed, hogy itt minden fa tiltott gyümölcsöt terem s minden nő Sapphonak dalait énekli. A gyönyör sarkában undor terem, miként hogy a hulló virágszirmokból trágya lesz. Az elragadtatás csak pillanatnyi, miként pillanatnyi szokott lenni a tiltott élvezet is.

Ha jól szemügyre veszed e borotvált lugasokat, e nyirott gyepet, ezeket a treibolt növényeket: hamar fölismered, hogy itt a kertész puderrel, festékkel, ajakirral, szépitő tapasszal és a kozmétika számos más eszközével dolgozik. Kölcsönvett bájak ezek a kertészetnek szabó — és fodrászmühelyéből.

Ölelését hamar megunod; csókjától hamar megundorodól.

Ilyen ez a világ kitartottja.

De mig te szaladsz előtte, addig uj vendégek érkeznek epedve csókjáért, megfürödni édes büneinek özönében. Vadul sietnek az átöltözködéssel és vágyó sovárgással mennek a játéktermekbe.

De im, megkezdődött a játék.

A „kis emberek“ szerénykedve rakják piéceiket, s ha kifogynak, elrekedt hangon váltatnak tallérokká egy-két aranyat. A „nagyok“ csuklóig markolnak aranyzsebükbe, s számolatlanul teszik föl a tiz, husz, ötven, száz aranyakat.

A felszin különben nyugodt, előkelő, majdnem hideg.

Festőnek, szinésznek itt nem volna aratása, mert itt nem talál mintákat feldult arczokhoz, kétségbeesett poseokhoz, pénzsovár kapzsisághoz. Zajtalanul ölelgetézik Fortuná-

A teremőr az ajtót kinyitotta.

Lukács Béla pillanatnyi tétovázás után megkinálta a hajdani miniszterelnököt az első belépéssel.

Tisza Kálmán mosolyogva tiltakozott:

— Első a miniszter, azután jön a képviselő . . .

S elsőnek belépett a miniszter, másodiknak a képviselő azután jöttek a váradiak.

Apponyi a hadseregről.

Apponyi Albert gróf a képviselőház hétfői ülésében a következő fontos kijelentéseket tette:

Én t. képviselőház, semmit sem akarok tulozni és megengedem, hogy a mai ifjuságban máshol is, de különösen Magyarországon bizonyos idegenkedés van a katonai pályától — ismerjük be a valóságot, ez álláspontunkat csak erősiteni fogja — mely a nemzeti szempontoktól függetlenül is létezik. De vannak olyan akadályok is, melyek az intézményekben és intézkedésekben rejlenek és ezeknek elháritását évek óta hiába sürgetjük. Évtized óta sürgetjük azt, hogy magyar katonai oktatásról gondoskodás történjék; évtized óta sürgetjük azon visszásság megszüntetését, hogy midőn összes kulturális intézményeink a magyar nemzeti egység létesitése, mint czél felé vergálnak, — midőn minden magyar ifju a társadalom bármely osztályából a foglalkozások bármely nemében kiképzését, nevelését, oktatását magyar nyelven, magyar irányban magyar szellemben nyeri, ezzel szemben a katonai képzés ritkitó anomáliát és kivételt képez, összes kulturális törekvéseinkkel ellentétben áll, — és hogy itt teljesen indokolatlan, a 67-ki kiegyezésben semmiféle alapot nem találó makacssággal ragaszkodnak a katonai kultura olyan intézményeihez, az oktatásnak olyan rendszeréhez, mely nemzeti oktatásunk egész organizmusán kivül, sőt azzal ellentétben áll. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbalon.)

És t. honvédelmi miniszter ur, midőn a müvelt elemeknek a közös hadseregbe bevonása ily akadályokkal találkozik; a mikor ezen akadályok elháritására semmi sem történt, sőt minden, a mi ide irányul, mereven visszautasittatik; akkor senkinek sincs joga azt mondani, hogy szolgáljon a magyar ember a hadseregben, senkitől sem tagadják meg a belépést. (Zajos helyeslés a bal és szélsőbalon.) Tessék előbb ezen intézkedéseket megtenni tessék arról gondoskodni, hogy a hadseregben tiszti minőségben szolgálni kivánó magyar ifjak az arra szükséges kiképzést éppen ugy, mint a társadalmi foglalkozások minden egyéb ágára nézve, ugy itt is, a magyar kulturális szervezettel öszhangban egyes tanintézeteinkkel harmoniában, magyar nyelven, nemzetiségük gyengitése nélkül elérhessék! S ha ezen intézkedések megtörténtek és czélra nem vezettek: akkor nem lesz helye, lehetősége és az igazságban gyökerező alapja annak, hogy azt mondja a miniszter ur: hiszen senki sem gátolja a magyar ifjakat abban, hogy a hadseregbe lépjenek. Mert ma igenis gátolja, az által, hogy az ut, a mely odavezet, olyan, mely kivüle áll a mi a kulturális intézkedéseink összességének, és ellentétben áll a mi egész kulturális irányzatunkkal. (Zajos helyeslés a bal és szélsőbalon.) Ezt voltam bátor t. ház erre a pontra nézve elmondani. (Halljuk! Halljuk!.)

De egy más megjegyzést is kell tennem a t. miniszter urnak az általános vita bezárása után mondott beszédére. (Halljuk! Halljuk! a bal és szélsőbaloldalon.)

T. Ház! A miniszter ur válaszolt a Deák Ferencz nyilatkozataiból vett idézetekre. (Halljuk! Halljuk!) Ő azt mondta, hogy az ellenzék padjairól, a mely nem is Deák Ferencz politikai iskolájának a hive, a mely azonban azt velünk együtt éber figyelemmel ellenőrzi, hogyha Deák Ferencz iskolájának és Deák Ferencz politikai tanainak alapján szerveztetett ez a haza: ezen tanok, ezen iskola meg ne hamisittassék, hanem a maga valóságában, eredeti koncepciójában fentartassék — mondom — ezen idézetekkel szemben a tisztelt miniszter ur azt mondja, hogy azok Deák Ferencznek korábbi korszakából, politikai működésének előbbi stádiumából valók, a mikor Deák Ferensz még ellenzéki volt és felelősséggel nem birt. Tessék — igy szólt a miniszter ur, — idézni annak a Deák Ferencznek szavait, tessék azon nyilatkozataira reflektálni, a melyeket korábbi időben tett, midőn a kiegyezést létesitette, midőn ő, habár tényleg a kormány padjain nem foglalt helyet, mégis az azután következő kormányoknak inspiratora volt.

Hát t. ház, azokat a megjegyzéseket mindenféle szempontból nem lehet ellenészrevétel nélkül hagyni. (Halljuk! Halljuk!) Először is valahányszor ilyen felfogás itt felmerült, mintha az ellenzéki padokról jövő nyilatkozatok nem szigoru felelősség alatt történnének, ez ellen egész erélylyel tiltakoznom kell. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbalon.)

Én legalább egész politikai működésemen át és ma is ugy érzem, (Halljuk! Halljuk!) hogy azokért, a miket e helyről elmondok, azokért, a miket e helyről kezdeményezek, azokért, a miket e helyről vezérelvekként felállitok, engem a felelősségnek ép oly mértéke terhel, mint terhelhetne bármely más helyről. (Zajos helyeslés és éljenzés a bal- és szélsőbalon. Egy hang jobbfelől: Ez a teoria! Mozgás balfelől.)

Én megengedem t. ház, (Halljuk! Halljuk!) hogy létezik minálunk egy politikai iskola, a mely hosszu éveken át ebben az országban a hatalmat gyakorolta, a melynél a hatalom elnyerésének és gyakorlatának alapja volt a teoria és a gyakorlat közötti ellentét; (Ugy van! Ugy van! Élénk tetszés balfelől.) de én épen azért voltam több, mint másfel évtizeden át ezzel az iskolával szemben az ellenzék padjain és épen azért maradok ezen iskola epigonjaival szemben, ezen iskola tanainak esetleges folytatásával szemben is, az ellenzék padjain mindaddig, (Zajos éljenzés balfelől) mig közéletünkből ezt az ellentétet a teoria és a praxis közt, ezt az ellentétet a tett nyilatkozatok és igéretek és azoknak a beváltása közt gyökeresen és remélem véglegesen kipusztitani nem fogom. (Hosszas élénk éljenzés a bal- és szélsőbaloldalon.)

A tanitók és tanitónők.

Az áll. tanitók és tanitónők, kiknek szomoru anyagi helyzetét mindenki jól tudja, de legjobban ők maguk érzik, fizetésük rendezése tárgyában eddig — ugy szólván — igen csekély mozgalmat fejtettek ki, mert biztak s nem hitték, hogy midőn az állam valamennyi tisztviselőinek a fizetését javitani czélozza, egyedül tanitóiról akar megfeledkezni. Ők biztak a közel jövőben legtöbbet, mert a közmondás szerint: „Hol legnagyobb a veszély, legközelebb a segély“ s kétségbeesetten látják, hogy nekik semmit sem akarnak adni. Az áll. tanitók helyzete a jelenlegi fizetéssel tovább tarthatatlan s egyedül az ország atyáitól várhatnak mentő kezet; miért is a „Szolnok Doboka“ megyei áll. tanitók és tanitónők elhatározták, hogy 1893. évi jan. hó 29-én Rettegen fizetésök rendezése tárgyában értekezletet tartanak. Az értekezlet a nevezett napon megalakult s helyzetén sokat könnyitett a brassóvármegyei áll. tanitó-testület. E testület ugyanis előbb lépett a cselekvés terére s a következő pontok törvényre való emelését sürgeti:

1. A rendes áll. tanitók fizetése legyen 600 frt, a segédé 400 frt, a segéd-tanitó két évre előléptettessék.

2. Ezen fizetések után a most szolgálatban levők eddigi szolgálati éveik beszámitásával, a jövőben kinevezendők kinevezési napjoktól számitva 7 izben 10 százalékos ötödéves pótlékban részesüljenek.

3. Lakbér illetményeik az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslatot XI. illetve X. rangosztályosaira nézve megállapitott összegben folyósittassanak, természetbeli lakáshoz pedig fütő anyag adassék és biztositassék.

4. Az igazgató-tanitói állások állandósittassanak s fizetésök minimuma a helyi viszonyok szerint 100—300 frtban állapitassék meg s ez törzsfizetésnek számittassék.

5. A városon működő áll. és községi tanitók helyi drágasági pótlékot élvezzenek.

Az értekezlet az emlitett pontokat magáévá tette, aláirta s megküldte az országháznak. Néhány nap mulva e kérvények tárgyaltatni fognak s az ország legszegényebb osztályának a sorsa eldől; mi erősen bizunk, hogy jóra, mert föltételezni sem merjük, hogy az ország bölcs honatyái, kik mindenik állami tisztviselőnek teritett asztalt fognak megszavazni, a tanitónak ne adjanak megérdemlett kenyeret. Van még igazság! Valóban itt az idő, hogy a tanitók számára is kijelöltessék a társadalomban az a hely, melyet hivatásuk magasztossága méltán megérdemel, sőt követelhet. Adja Isten, hogy igy legyen.

Egy jelen volt.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, február 1.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt pénteken (febr. 3.) **jelenik meg.**

— **Gyarmathy Miklós** Kolozsvármegye alispánja tegnap estve a központi szálloda emeleti termeiben fényes vacsorát adott. Jelen voltak: Albach Géza polgármester, Bónis István m. főjegyző, dr. Brandt József egyetemi tanár, dr. Csiky Viktor egyetemi tanár, Dorgó Albert kir. közjegyző, Dilman sorhadi tábornok, Ferencz József unit. püspök, dr Grósz Béla t. főorvos, dr. Groisz Gusztáv egyetemi tanár, Haller Rezső ügyv. kamara elnöke, Hegedüs Ferencz pénzügyi igazgató, Hory Béla m. árvaszéki elnök, Kuncz tankerületi főigazgató Patai András csendőr ezredes, Say honvéd tábornok Szász Domokos ref. püspök, Sigmond Dezső orsz. képviselő, br. Szentkereszti Zsigmond törvényszéki elnök, Szkrobanek sorh. ezredes. Még néhány meghivott notabilitást betegség és családi körülmények visszatartottak a megjelenéstől. A köszöntők sorát a házigazda kezdé meg jó humorral köszöntvén fel vendégeit. Utánna Szász Domokos üritett poharat a házi gazdára, mint többek közt a vallás emberére. Say tábornok a házi gazdáért, mint 48-as honvédért s igy kollégájáért ivott. Dr. Csiky a házigazdát szintén mint kollégáját éltette. T. i. ugy, mint az egyetemi vizsgáló-bizottság tagja. Ferencz József a házi gazda nejére köszöntött. Ezután a szellemesbnél-szellemesebb tosztok egész sora következett, — melyek közül megemlitjük még, mint kiváló fontost, Say Győző, ékesszóló, nagy müveltségü s mindenki által annyira szeretett honvéd-tábornok azon pohárköszöntőjét, melyben a sorhadot, mint a honvédség első tanitóját s annak jelenlevő két jeles tagját éltette. Beszédét az igazi magyar szellem, s a honvédség feladatának magas szinvonalon álló felfogása jellemzé. E beszéd minden jelenlévőre rendkivül nagy és kellemes benyomást tett. Dilmon sorhadi tábornok felelt rá, festvén a hadsergek fejlődését, s hogy ma már a középkori felfogadott zsoldos csapatok helyett öntudatos hazájáért és fejedelméért élni halni tudó hadsergek vannak. Éltette a honvédséget, mely ha a haza védelme kivánja, a sorhaddal, mint testvérével fog a csata sikon egymás mellett küzdeni. Szkrobanek sorhadi ezredes pohárköszöntője is szerfelett érdekes volt. Elmondta, hogy midőn 8 évvel ezelőtt ezrede (51) élére állitották, nem szivesen jött ide; de megtanulta ez idő alatt a nemes magyar nemzetet, speczialiter Kolozsvár polgárságát tisztelni. Aztán jellemezte ezrede magyar fiait, — azokat szókimondó, őszinte, becsületes és bátornak ismerte meg, — a kik háboru esetén nagy feladatukat hősiesen fogják megoldani. Térszűke miatt más kitünő pohárköszöntőkről nem emlékezhetünk meg. Csak még azt emlitjük fel, hogy a vacsora nagyban diesérte Nagy Gábor konyháját és pinczéjét. Pongrácz Laji jó zenéje mellett a rendkivül vig társaság éjfélig volt együtt.

— **Fényes esküvő** folyt le tegnap délután négy órakor a kegyesrendiek beltordautczai templomában, melyet ez alkalomra majdnem zsufolásig megtöltött a közönség Gróf Csáky Zsigmond m. kir. csendőrhadnagy vezette oltárhoz Apáthy Ilonát özv. Apáthy Istvánné honvéd alezredesné bájos leányát, ki a kolozsvári társas körök egyik legünnepeltebb szépsége volt. Az esküvő szük családi körben ment végbe. Násznagyok voltak: Csáky-Pallaviczini Ismond őrgróf, nagybirtokos főrendiházi tag, a vőlegény nagybátyja; és Török Árpád hunyadmegyei nagybirtokos, főszolgabiró, a menyasszony anyai nagybátyja. A kis násznépben ott voltak továbbá; özv. Apáthy Istvánné, Török Árpádné, Brázovay Elek és Elekné, Apáthy Vilma, Patay András csendőr-ezredes, Apáthy Árpád, Török Béla és Géza, Hegyessy Vilmos, Csulay Lajos, Pogány Béla. Az esküvői szertartást Biró Béla apát-plébános végezte szép beszédet intézvén a fiatal párhoz. Az esküvő iránt a közönség oly nagymérvü érdeklődést tanusitott, — az örömanya házánál gazdag ebéd volt, melynél számos felköszöntő mondatott a fiatal párra és az összeköttetésbe lépett két család előkelőbb tagjaira. A fiatal pár a tegnap esti fél 9 órai **személyvonattal** a vőlegény állomáshelyére: Segesvárra utazott. Kisérje öröm és boldogság szép frigyöket.

— **A kolozsvári** önk. tüzoltó egyletbe a tegnapi parancsnoksági gyülésen 6 uj tagot vettek fel. Az önkéntesek létszáma jelenleg 153.

— **Olvasó egylet a tüzoltók körében.** A kolozsvári önk. tüzoltóság kebelében tüzoltó-egylet alakitásának a terve merült fel. Az olvasó kör szervezésével Körösy József főparancsnoki segédtisztet bizták meg.

— **Hidránsok.** Tekintettel a téli idő járásra, a kolozsvári önk. tüzoltó egylet elrendelte, hogy a tüzoltó hidránsokat a hótól mindig tisztán tartsák, hogy veszély esetében pillanat alatt lehessen a vizhez jutni. A hidránsok helyét vörös kereszttel is megjelölték a hidránssal átellenben levő falakon.

— **Ma délben zene volt** a kolozsvári jégen. Az enyhe idő nagyon szép közönséget csalt ki a pályára. A zene d. u. 2 óráig tartott.

— **Tüzoltók biztositása.** A kolozsvári önkéntes tüzoltó egylet parancsnokságában rendkivül életre való dolgot vetett fel az egylet főparancsnoka, Polcz Rezső. Inditványba tette ugyanis, a szorgalmasabb és jelesebb önk. tüzoltók egyleti uton való biztositását. Évről évre 100 érdemesebb tüzoltó lenne biztositva oly módon, hogy halálának esetére a hátra maradottak 300 frt biztositási összeget nyernének. A biztositási dijat esetről esetre az egyleti rokkant alapból a testület fedezné mindaddig, a mig a biztositott tüzoltó az egylet kötelékében van és a mig kötelességének teljes odaadással megfelel. Öt évi szolgálat után a biztositott a kötvényt kilépés esetén kézhez kapná, hogy alkalkalma legyen a fizetést ő maga tovább teljesiteni. Az inditványt a parancsnokságban nagy örömmel fogadták el. A részletes kidolgozásra a választmányt fogják fel kérni.

— **Orsz. tüzoltó szövetségi gyülés** Kolozsváron. A kolozsvári tüzoltó parancsnokság elhatározta, hogy a f. évben Szabadkán tartandó tüzoltó kongresszuson az orsz. szövetséget meg fogja hivni, hogy 1895 közgyülését Kolozsváron rendezze. Ebben a tárgyban már közelebbről megteszi az előintézkedéseket.

— **A kolozsvári** ref. népiskolák növendékeinek a csikorgó hideg időjárásra való tekintettel egy heti szünidőt adtak.

— **A jégsport** a tulságos hideg megszüntével egy kissé fellendült. Ma és tegnap nagyon sokon iringáltak a sétatéri jégen. Holnap a déli órákban katona zene fogja a közönséget mulattatni; pénteken este pedig nagy villanyos estélyt rendez a korcsolya egylet.

— **Dr. Sz. Széles Dénest,** az összes gyógytudományok tudorát, egyetemünk kitünően végzett volt növendékét a kolozsvári tud. egy. a törvényszéki orvostani tanszékhez tanársegéddé megválasztotta.

— **Ellopott zászló.** Nem valami nagy dicsőség szimbolumának eltulajdonitá-

---

val a nyerő és miként a római gladiator, zajtalanul megy a halál felé a vesztes. Még az izgalmas jelenetek is igen ritkák.

Itt minden alant történik a lélek mélységeiben. Ott aztán kavarog az örvény, viharzik a vágy, tombol a siker és vérzik a meghiusult remény.

Ha a termekben 1500 ember jár-kél, játszik, beszélget, ül és heverész, ugy e tömegből legalább is kilenczszáz a nőnemhez tartozik.

A látvány érdekessége megragad; az ékszercsillogás igazán vakitó. A selyemnek suhogása, a bársonynak meleg szinei, a puha fehér kezek aranyat szórva, aranyat zsebelve, a demimondeok gyöngéd érintései, a mint melletted elsuhannak, a habitaék blazirtsága, az állandó pénzcsengés, az egyhangu kiáltás: „faites vos jeus, messieurs“, a tompa figyelmeztetés: „rien ne va plus“, a gibiczek ágaskodása, hogy megláthassák a kijött számot mind; ehhez a halk suttogás, mely annyi ember között mégis morajjá változik, az illatterhes levegő, mintha a keletnek valamennyi mezője itt virágoznék, az elfojtott indulatok, a fékvesztett játékdüh, ide hordva öt világrészből, száz nemzet által, százféle beszéddel, ezerféle izléssel és még többféle szokással — — — mindezt együtt, egyszerre, egy helyen, egy czélért küzdve, egy gondolat által hevitve, izzva, forrongva látni: valóban a legritkább s a maga nemében egyedül álló érdekessége a világnak.

De bár nyugodt a felszin, mégis meglátszik, hogy az emberek ki vannak cserélve.

A nők nem csevegnek, a férfiak nem társalognak. E sokaságban nincsen nevetés, nincsen mosolygás, nincsen kaczérkodás. Először és utoljára életemben itt láttam sőket, a kik nem nézik meg egymás ruháját.

Mindenki át van változva.

A grisette nem keres szeretőt; a maitresse nem veti ki hálóját uj ismeretség után; világszépasszonyát nem dongják körül udvarlók. Mindenki saját játékával, játékának esélyeivel van elfoglalva.

Sürü fátyolnak homálya borul itt az Isten képére. Mindenki pogánynyá lesz és szent odaadással imádja Fortunát.

Minden kijött szám pontosan jegyeztetik minden asztalnál. E czélra külön blankettákat osztogatnak a teremszolgák. Ezen följegyzésekből kombinácziókat készitnek a golyók járására.

A hivatalos lapban valaki hirdeti magát, hogy ő a golyó futamának titkát tiz évi tanulmányozás után fölfedezte s útmutatást tud adni, hogy miként lehet ezerötszáz fank kapitálissal óránként hatszáz frankot biztosan nyerni.

Egy másik, jósnőnek hirdeti magát és fölvette a második Lenormande nevet. Ez is tud adni biztos számokat.

Egy harmadik hirdetőnek hét leánygyermeke van, s a hetedik épen hét éves, és hajlandó tiz potom frankért az urnából kihúzni a nyerő numerusodat.

Ha nem találnának hiszékenyekre, nem hirdetnék magukat. De itt jóformán mindenkit megbabonáz a tengersok aranynak látása, csengése, forgalma.

Mondanom sem kell, hogy minden kombinácció csak annyit ér, mint a mi kártyásainknál az akasztott ember kötele. „Sors bona, nihil aliud.“ Ez a törvény itt is, mint minden koczkánál.

Az esélykülönbség a bank és a játékosok között igen nagy. Mert a bank kapitálisa 50—60 millió lévén, győzi pénzzel a veszteségeket is. Mig az egyes ember, ha még olyan gazdag is, kimerül.

A sok pénz biztos esélyeiről beszélik, hogy tavaly egy amerikai társaság alakult két millió alaptőkével arra a czélra, hogy ezt a bankot szétrobbantsák. Eljöttek és veszettül játsztak. Sikerült is öt milliót nyerniök, a mire a bank még csak vállat sem vonitott.

Másik esélye a banknak az, hogy ő nem ember, hanem gép. Neki tehát nincsenek szenvedélyei, numerus rögeszméi, álomlátott reményei. Ő nem veszti el a fejét, ha nyer, ha veszt. Ennélfogva biztosan nyer; a mit az is bizonyit, hogy Rothschild Árthur, a párisi ház főnöke csak pièce-ekkel játszik, de mindig kész bankrészvényeket vásárolni.

JÁRÓ KELŐ.

Egy nagy csalás.

M. Kernhamtól.

Az „Ellenzék“ számára forditotta: **AMICA.**

XII.

(Folytatás) (16)

Én azt hiszem, hogy egész eddig elég tisztességesen gondolkoztam, és most ismét szabadságot adhatok gondolataimnak; de nem szabad elaludni, bár mily álmos vagyok. Lépteket hallok — vajjon ki közeledik a szentélyemhez? Jobb volna félig fekvő helyzetemből felegyenesedni és megnézni, ha vajjon Tom-e. Ha Laura találna lenni, ő megbotránkozik.

Egyenesen ülök az ágamon s feszélytelenül nézek le. Ha Laura, akkor mosolyogni szándékozom reá; Andleynének elmondhatja, ha tetszik; azzal nem fog nekem ártani.

Nem Laura. Oh bár az volna! Mi jutott hozzám, hogy anélkül is nőietlen viseletemet azzal tetézem, hogy magas állásomról előre hajolva, olyan mosolygó arczkifejezéssel nézek le? Érzem hogy impertinent, sőt szemtelen bámulás volt. — Mit tegyek azzal a mulatságosan mosolygó, gyülölete emberrel, oly közel állva hozzám?

Megjegyeztem magamnak hogy a jövevény magas és széles vállu, örömmel látom, hogy az nem valami különös szép férfi, és ugy kell neki. Igaz, hogy a vonásai felett nem vagyok egészen tisztában, de azt tudom, hogy meglehetős barna szemei vannak, mert volt azokkal szerencsém alig egy perczczel ezelőtt rajtam nyugtatva, találkozni. — Mi volt rajtam ami azt mulatságos mosolyt hozta az ajkaira? És vajjon az az utálatos ember hosszasan nézett-e reám? Vajjon öt perczczel ezelőtt, midőn szinte elaludtam, ott volt-e? Talán valóban aludtam, a nélkül, hogy tudnám, és talán hortyogtam, lehet, hogy lépteit éppen az a hang hozta a fámhoz.

Mi hozhatta volna éppen ebben az irányba és egyenesen az én fám alá?

Végre e rettenetes gondolatra elszörnyedve, ismét lenézek, azzal a szándékkal, hogy beszélek, de ime, ő eltünt — sehol sem látható! Kelletlen látogatóm azonossága felett nincs kétség, ámbár eddig soha sem láttam az arczát. Bizonyosan az az utálatos báró!

Én soha sem leszek a sógorasszonya — nem én, ha százszor kér reá sem! Azonban lehetséges — sőt valószinü, hogy nem kér arra; megmondom anyámnak és Stellának, hogy soha sem éreztem férfi iránt oly ellenszenvet, mint iránta.

A következő pillanatban meggondolom, hogy, ha ezt cselekszem, az egész almafa története világosságra jön, s miután az szégyent hozna reám, lemondok a tervről, de érzem, hogy közte és köztem örökös ellenségeskedés lesz.

Miért csinálnak Lydiard Ernő felett olyan nagy dolgott? Azért mert báró? Oakland nincs olyan szükiben a báróknak — megérkezésünk napján egy nagyon tiszteletre méltó öreg báró ült nem messze tőlem az asztalnál. Ellison Maud Harryért egy grófot kosarazott ki. És Harry egy Sir Johnt emlegetett, akivel ma visszafog jönni. Azt hiszem, hogy ez a Sir Lydiard gazdagabb, mint a többi; talán fiatalabb is; anyi bizonyos hogy nőtelen, én részemről nem látom át, hogy miért csinálnak olyan nagy dolgot belőle, vagy, hogy Laura miért irigy, és Bolda miért boszus. Öt illetőleg az az egyedüli kivánságom, hogy bár soha se látnám többet.

A magas ágról való leszállást nem találom oly könnyünek, a milyen a felmászás volt. Érzékenyen megkarczolom magamat; midőn végre a földre érek, látom, hogy előbbi gyanum alapos volt, mert a ruhámon egy hosszu szakadás van. Legokosabb lesz oly gyorsan, a hogy tudok, vissza menni a házba, s a kék ruhámat felvenni. melyet látogatásunknak a későbbi idejére tartottunk fenn, midőn a szürke ruhám látását mindenki megunta.

Sikerült észrevétlenül jutni a szobámba, azzal az érzéssel zárom be az ajtót, hogy biztos menhelyre találtam. A női öltöző félig a tükör elibe von; rémülve nézek magamra, mert egy hosszu fekete vonal van az orromon, egy zöld folt a homlokomon, és egy másik a bal szemem felett, mintha verekedtem volna. A hajam vad rendetlenségben van; a ruhám el van szakadva és roncsolt. Azzal a meggyőződéssel roskadok egy székre, hogy anyámnak és Stellának a miattam érzett folytonos aggodalmát végre teljesen igazoltam. Ha Stella látna! Ha bejönne!

Egy pillanat alatt levetettem a ruhámat. Ugyan, hogy voltam képes magamat annak a veszélynek kitenni hogy ilyen állapotban kapjanak? Éppen most tettem le a ruhámat egy székre, s szakadás minőségét vizsgálom, midőn az óra ütését hallom. Hirtelen az órámra nézek, és rémülve látom, hogy sokkal későbbre jár az idő, mint gondoltam. A teázás ideje elmult, és engemet hiába vártak a szalonba.

Mivel mentsem meg a távollétemet? Azzal, hogy az almafa tetejében voltam?

A teázás már elmult, tehát azt gondolom, hogy legokosabb dolog dolog lesz le-

sára, hanem a kolozsvári korcsolyázó egylet jelző lobogójára fájt a foga valami enyves kezünek és azt el is emelte az Orbán kioszk mellől. Az egylet most kutatja a tolvajt. A zászló piros szövetből volt, közepén fehér korcsolyával. A zászló rudja zöld szinü. A zászló szinét tekintve, az egylet azt hiszi, hogy valamelyik „össze irt“ czigánynak fájt a foga a piros szövetre.

— **Az Erdélyrészi** falkavadász-társulat f. évi február 13-án délelőtt 11 órakor választmányi gyülést tart a kolozsvár Casinóba melyre a n. választmányi tagurak meghivatnak. Elnöki megbizásból, báró Wesselényi Béla falkanagy.

— **Az Erdélyrészi Falkavadász-társulat** f. évi február 14-én délután 3 órakor tartja rendes évi közgyülését a kolozsvári Casinóban, melyre a n. é. tagurak tisztelettel meghivatnak. Tárgyak: 1. Falkanagyi évi jelentés. 2. Pénztárnoki évi jelentés. 3 Titkári évi jelentés. 4. Mult évi számadások beterjesztése. 5. Jövő évi költségvetés. 6. Inditványok. Elnöki megbizásból b. Wesselényi Béla falkanagy.

— **Panaszt vettünk** a röödi körjegyző-segéd ellen, hogy az az adó beszedésnél igazságtalanul zsarolja és zaklatja a népet. A panasz orvoslását ajánljuk az illetékes hatóság figyelmébe. A levelet a röödi lakók közül többen aláirták.

— **A „szamosujvári dalegyelet“** saját pénztára javára hétfőn 1893. évi február hó 13-án a városi vigadó termeiben gyermekbállal egybekötött zártkörü tánczestélyt rendez.

— **Farsang.** Radnóthon az uradalmi vendéglő nagytermében 1893. február hó 4-én a helybeli önkéntes tüzoltó egylet pénztára javára zártkörü házias tánczestély rendeztetik.

— **Gyászhir.** Molnár Károly ügyvédjelölt meghalt.

— **Emke-bál Vajdahunyadon.** A vajdahunyadi m. kir. vasgyári tisztikar f. é. január hó 28-án sikerült bált rendezett az Emke javára. A bál fényes bizonyitékot szolgáltatott, hogy Vajdahunyad és környéke hazafias czélokért lelkesül és hogy megtakaritott filléreit az Emke magasztos és oly sok oldali országos czéljainak előmozditására szenteli, mint ezt ez utóbbi alkalommal is megtette, midőn a 200 forintnyi báli tiszta jövedelmet hazafias örömmel az Emke-nek beküldte. A bál fényét különösen emelte báró Szentkereszty Béla főispán és neje, továbbá lovag Kerpely Antal miniszteri tanácsos, pénzügyminiszteri vasmü-osztályi főnök, gróf Teleky Árpád és Pogány Károly országgyülési képviselők jelenléte. A bálon képviselve voltak a város és a megye előkelősége. A. négyeseket 80 pár tánczolta. A mulatozók késő reggeli órákban a legjobb hangulatban, lelkesülten egymásnak számos oly anyagilag és erkölcsileg sikerült mulatságot kivánva, oszlottak szét.

— **Requiem Rudolf trónörökösért.** Mint Bécsből sürgönyzik, hétfőn Rudolf trónörökös halálának évfordulója alkalmából a király ő Felsége és Stefánia özvegy trónörökösné jelen voltak a házi kápolnában tartott gyászmisén. Ő Felsége ezután a kapuczinusok sirboltjába ment és hoszszabb ideig maradt a trónörökös sirjánál, csendesen imátkozva. Stefánia özvegy trónörökösné és leánya, Erzsébet főherczegnő az uralkodóház más tagjai, a német nagykövet a császár megbizásából és több egyesület koszorut küldött. A kapuczinusok templomában, a mely gyászdiszt öltött, egész délelőtt csendes miséket mondtak.

— **Csiky Gergely emlékezete.** Az akadémia héttön délután 5 órakor Eötvös Loránd báró alnöklete alatt összes ülést tartott, melyen Berczik Árpád tanulmányt olvasott föl Csiy Gergelyről, az elhunyt nagy drámairóról. Fejtegette Csiky működését, ismertette a hatásokat, melyeket elért és tanulmányában annak a nézetének adott kifejezést, hogy Csikyt Európa legnagyobb drámairói közé lehet sorozni.

— **A nagyváradi asszonyháboru.** Tisza Kalmánné hivei nagy erélylyel toborzottak az utolsó időben uj tagokat a bihermegyei nőegylet részére, hogy ilyen módon többséget szerezzenek a nagyváradi árvaház kettéválasztása részére. Gerliczy báróné e tervet azzal akarja meghiusitani, hogy a jelentkezett uj tagokat nem veszi föl a tagok sorába és a nőegylet mai választmányi ülésén nem is tárgyalta azok felvételének kérdését.

— **Jubileum a kaszárnyában.** Marosvásárhelyen, a várbeli kaszárnyában szép ünnep volt a mult vasárnapon. Ekkor ünnepelte ugyanis Grasy József cs. és kir. őrmester szolgálati idejének huszonötödik, Danziger Samu, várbeli kantinos pedig működésének harminczadik évfordulóját. Az ünnepély baráti körben, lelkes hangulatban folyt le.

— **Emberbőrbe kötött könyvek.** A parisi városi muzeum részére a napokban az 1793-iki francia alkotmánynak egy emberbőrbe kötött példányát szerzték meg. Finom kis aranyvágásu kötet, melyet 1793-ban nyomtak a dijoni Causse-czégnél. A kötés hasonlit a borjubőrhöz, csakhogy finomabb, vékonyabb, de tömörebb szövetű. — Nem is lehetne tudni, hogy emberbőrbe van kötve, ha előbbi birtokosa Tugut de Villeneuve, — meg nem jegyzi ezt a kötés belső felén. — Valamikor Angliában, a Marlborough-houseban is volt két könyv, mely Mary Natman börébe volt kötve, a kit mint boszorkányt Yorkshireben élégettek. André Leroynak is volt egy Georgicája Delille költő börébe kötve, a kit ő balzsamozott be. Musset Alfrédnek Saurd filozófiai összes müvei meg voltak emberbőrbe kötve.

— **Katasztrófa a chikagói kiállitás helyén.** A chikagói kiállitást nagy szerencsétlenség érte már most, még mielőtt megnyilt volna. Már készen állottak a kiállitás helyén a pompás épületek, csarnokok, a hová összehordották volna a világ minden részéből a kiállitandó tárgyakat, és már kitört a nagy katasztrófa, az épületek egy része beszakadt. A szerencsétlenség által okozott kár 150.000 dollárt tesz ki.

— **Korcsolyán 568 mértföldre,** Mc. Loren, egy 25 éves fiatal ember, ki San Paulbau lakott, mivel semmiféle hivatalra nem volt, kilátása, hát más helységbe kivánt átköltözködni. De csak öt dollárja levén, gyalog indult meg az 568 mértföld hosszu utra, San Paultól San Louis-ba daczára a rettenetes hidegnek. Hanem eszébe ötlött az is, hogy ő kitünő korcsolyázó és ezért az utra egy pár jófajtáju korcsolyát vett. Persze nem örök árban, hanem kölcsön egy barátjától. A jégről a jó isten ugyis gondoskodott. Zsebében tehát az öt dollárral, neki indult a hosszu utnak, valósággal a szél szárnyain, de csak nappal utazott, illetőleg korcsolyázott, éjjel pedig az utba eső tanyákon hált. Igy aztán az 568 mértföld hosszu utat 6 nap alatt megtette. Ez az ur már most egyszerre hires ember lett. A lapok közlik arczképét s hosszu czikkelyeket irnak utazásáról.

— **Bikavadászat Barczellonában.** A sport-krónika bizonyára nem mutat fel még egy olyan vadászatot, mint a milyenben nem régen volt részök a barczellónisknak. Az igaz, hogy csak a véletlen részeltette őket ebben a nagyon is kétes szerencsében, de az nem változtat azon a tényen, hogy Barczellona utczáin valóságos kemény vadászat folyt száz vad amerikai bikára. A veszedelmes állatokat egy amerikai hajó szállitotta oda s mikor a szárazföldre terelték, egyszerre kisértetet látott valnmenynyi s ugy szétfutott, hogy tele lett velök a város rövid idő alatt. A szokatlan helyzet s a lárma megbőszitette a prairie csendjéhez szokott állatokat s olyan garázdálkodást vittek véghez mindenen, a mi utjokba esett, hogy azt ugyan megemlegeti Barczellona. Mindegy volt nekik, ur vagy paraszt, legázoltak mindenkit s nem egy boldogtalan asszonyt és gyermeket dobtak szörnyü szarvaikkal a levegőbe. Mikor a lakosság látta, hogy több kettőnél, katonai segélyt kért, a polgárság közül is kiállottok a sikra a puskás emberek s megkezdődött az elkeseredett harcz a bikák ellen. Estig folyvást ropogott a puska s összesen hetven bika festette vérével a port. A többi elfutott a szélrózsa minden irányában. A lelőtt bikákat azután a város szegény lakossága nagy ujongással darabolta fel s hordta széjjel.

— **Közös sir az aradi temetőben nyugvó 48-as honvédek számára.** Aradról táviratozzák, hogy ott a régi temetőben porladozó honvéd hősök hamvait az uj temetőben megfelelő helyen közös sirba helyezik. A honvéd sir fölé a sétatéri emléket fogják helyezni. A bizottság elhatározta, hogy a február 8-ikán tartandó városi közgyülésen Barabás Béla országgyülési képviselő méltassa a nap jelentőségét.

— **23.940—6718=17.222.** Régi panasz, szomoru panasz, hogy a felvidékekről sokan vándorolnak ki Amerikába. Idehaza nem tudnak megélni, hát itt hagyják a szülőföldjüket és elmennek az uj világba kenyeret keresni. És hozzá nem is igaz a hiresztelés, hogy a kivándorlók legnagyobb része visszatér megint Magyarországba, ha már tul az oczeánon kissé megszedte magát. Ime egy kis statisztika, czáfolatául ennek a hiresztelésnek. Zemplén vármegyéből, — mint sátor-alja-ujhelyi levelezőnk irja, — az 1879, év augusztus hónapja óta 1891. végéig kivándorolt 23.940 ember, köztük sok olyan, aki még hadköteles volt. Ezekből a kivándorlókból csak 6718 tért vissza s igy 17,222 ember maradt Amerikában.

— **Eladó** Torda-Aranyos megyében egy 80 holdas tagositott birtok egy 5 holdas gyümölcsös-kerttel. Lakóház és gazdasági épületekkel elvan látva. Értekezhetni a vétel iránt az „Ellenzék“ kiadóhivatalában.

— **Kerestetik** 2 gyors futó trapper ló megvételre. Értekezhetni az „Ellenzék“ kiadóhivatalában.

ülni s a ruhámat megvarni, mert különben a szakadás holnap reggel elárulja a mai cselekedetem szomoru történetét. Rögtön munkához látok és oly gyorsan varrok, a hogy csak tudok.

Nem sokára ebédideje lesz gondolom, magamban, és akkor ismét találkoznom kell az én utálatos jövendőbeli sógorommal. Vajjon medősmer rögtön amint meglát? Vajjon azt a bosszantó mosolygást megengedi-e magának? Ha befonhatnám a hajamat, és a saját nénémnek látszhatnám, akkor a találkozás elviselhetőbb volna; de ilyen lázadást nem merek kockáztatni, és különben is még mindig meg volna az a borzasztó lehetőség, hogy akkor is felösmerne.

Az utóbbi időben nagyon kijutott nekem a csalásból, s miután természetemnél fogva nyilt és igazságszerető vagyok, a lelkiösmeretem sulyosan kezd terhelődni. Ezen keresztül kell esnem. Ha tekintetét hideg bámulással viszonozhatom, boldognak fogom magamat érezni.

Azt megtehetem, hogy olyan komolysággal mozogjak és beszéljek és beszéljek, hogy kénytelen legyen azt képzelni, hogy a szemei megcsalták, és én nem lehetek az, akit a a fatetején látott. — Megpróbálom — de ime — hat óra!

XIV.

Az ebéd ideje mindjárt itt van, és én itt ülök lustálkodva, a tüvel a kezemben, a szakadással előttem, és ép oly borzosan a kogy bejöttem. Hallom a Stella lépteit az aj tóm felé közeledni. Vajjon azért jösz-e, hogy a teázástól való elmaradásom okát kérdezze; de nem — ő gyojsan folytatja utját a saját szobájába, és én megkönnyebbülve sóhajtok fel.

Stellának van most mire gondolni — valami sokkal fontosabbra mint az én jelen vagy távollétemre. A megkezdett győzelmet be kell fejezni, és azért a legszebb ruhájába öltözve fog lemenni, és oly igézően szép lesz, hogy Sir Lydiárd az almafán látott nővendék leánykát el fogja felejteni.

(Folyt. köv.)

Előfizetőim.

(Apró nyugták)

A székely bérczek közül nagy utat és viszontagságos utat tett meg az a levél a melyben előfizetést jelentett be K. Pista és a melyben azt kérdi, hogy abban a könyvben, a mely meg fog jelenni, — benne lesznek-e a mi aranyos álmaink? Lesz-e benne magas tölgyfáról leszedett pelyhes vércsefiu; lesz-e benne galagonya, papsajt, borsos csuka, bösövény, sóska és fris hajtásu lombja a bikkfának? Lesz-e benne madártojás, dongó-mész és édes mézgája a tilinkás füzfának? Lesz-e sár és bodzafa-puska, parittya pattanó nyil és sárkány. Le lesz-e rajzelva a patak, melynek göbéiben fürödtünk és „sugá“-jában malmot fabrikáltunk; ott lesz-e a bokros oldal, hol a sörüben rejtett madárfészket lestünk és mindezek között téged látlak-e, téged köszöntelek-e?

Vagy tán egy megváltozott ur fog előttem állani, a kinek borzasztó komolyságát nem értem meg, nagy mondásaitól elszédülök és költői ihlete melancholikussá tesz!

. . . . . .

Remélem nem leszek „megváltozott ur.“ Csak ugy gondolkozom, a mint tudok, — csak ugy irok, a mint érezek és csak azt beszélem a mit megértesz. Kérdéseid ezernyi ezer édes emlék zsibongó raját mozditják meg lelkemben és bizonyára szivesebben időzöm ennek a naiv, de őszinte és poetikus világnak szivárványos fényében, mint a sötét, mint a szennyes, mint a viharos lelki katasztrófák megrázó momentumainál.

Otthon fogsz találni te is és otthon fog találni mindenki a ki egy pillanatra elakar fordulni az élet nehéz küzdelmes és fárasztó jeleneteitől és szivesen nem bánja, ha nehány perczig ismét gyermek lesz és szilaj gondtalansággal járja be a mezőt, erdőt, a melynek szine, fénye, illata ismét ugy ragyog fel előtte, mint egykor valamikor régen.

Vagyha egy képen, egy jeleneten egy rövid történeten elmosolyodik, a rettenetes komoly gondok közepette az ember, akkor se lehet rám fogni, hogy olyan komoly volnék, mint egy miazmát kutató professzor.

*

Előfizettek még: Beczkóy Péter, Schmiedtmayer Lajos, Feszt Sándor, R. D., P. M. és K. S. Előjegyeztek: Ditrói Mérné, Molnár Mari és Ozoray Adolf.

Tüske Pál.

A szki-sport.

Norvégiában és Svédországban régóta használják és kitünő hasznát veszik a szkinek; Németországban is meglehetősen elterjedt, már Bécsben is alakult egy szki-club, mi pedig rég megszoktuk azt, hogy az irodalmat és müvészetet kivéve, mindent csak akkor ösmerünk és tanulunk meg, amikor már Bécs tul van rajta; remélhető, hogy nálunk is el fog terjedni mihamar — de csak ezután.

A szki, két keskeny hosszu fatalp, az orrán felkunkorodva, — s használtatik arra, hogy az ember bárminő nagy, megfagyott vagy puha havon járhasson, csuszszék rajta.

Ha a szki-futó a talpat a lábára felköti, s egy hosszu póznával még támogatja is saját magát, olyan gyorsan képes a havon futni, akár a korcsolyán, mert a szki semmiféle havon nem süpped be egy két cmeternél mélyebbre. 4—5-szöri gyakorlat tökéletesen elég arra, hogy szkivel bánni megtanuljunk s akor a télnek többé akadálya ránk nézve nem létezik.

Az országutat befúhatja a hó ugy, hogy a hóban eltünt árkok akárminő elnyeléssel fenyegetnek is, — a szki keresztül visz bennünket rajta olyan simán, akár ha parquetten járnánk; vadászaton, erdőben megfizethetlen a szki; akárminő tömeg hó gyülemlik meg a hegyek között, nem kell benne övig gázolnunk, ami már annyi edzett vadászt tett boltbeteges emberré, mert tetején maradunk a hónak, s eljuthatunk rajta mindenhová; a kerülő, az erdőőr, akire nézve erős, havas télen valósággal lehetetlen, hogy rendes körutját megtegye, hogy az állatok etető helyéről gondoskodhassék, most igy szkivel a lábán eljuthat bárhová. S ha valami fatörzs, gödör utjába akad, ezzel keresztül ugorhatja; ha lejtőre jut, minden veszedelem nélkül olyan gyorsan bocsátkozhatik alá, akár a gőzsikló. Szóval a szkinek annyi tömérdek előnye van, hogy elterjedését ép olyan biztosra vehetjük, mint a minő komolyan kivánjuk.

A felső vidékeken különösen akkor nyujthat a szki rendkivül érdekes vadászatokra alkalmat, mikor a nagy hó teteje kissé megfagy, ugy, hogy a vad besüpped, s a jégkéreg annyira bántja lábát, hogy a megszokott gyorsasággal elfutni nem képes. Ilyenkor lehetne, amint az északon már szokás is, dárdával üldözni a vaddisznót, hurokkal elfogni az őzet, bottal leütni a nyulat.

Budapesten tudtunkkal eddigelé csak egy ember tett próbát a szkivel; mint kitünő korcsolyázó próbálkozolt meg vele egy izben, s olyan gyorsan körülsiklott a városliget összes utjain, hogy állitása szerint a korcsolyázás gyorsaságával élvezte egyuttal a koscsolyázás minden gyönyörüségét is.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti távirata).

Országgyülés.

Budapest, febr. 1.

A képviselőház ma a kérvények V-ik és VI-ik sorozatát tárgyalta.

Jelentékenyebb vita fejlődött a honvédegylet segélyezését illető törvény-módositásnál és a zilahi tanitóképezdének Temesvárra való áthelyezésénél.

Az erdélyrészi képviselők azt követelték, hogy a képezde továbbra is Zilahon maradjon és szinte valamennyien ellenezték e kérdésnél a kormány álláspontját.

A szavazásnál zajos jelenetek fordultak elő, mert nem tudták megállapitani, hogy melyik részen van a többség.

Végre báró Bánffy Dezső elnök megszámlálta a jelenlévő képviselőket s az eredmény az lett, hogy 77 szavazattal 61 ellenében győzött a kormány álláspontja.

A szavazás alatt sompolyogtak be a kormánypárti képviselők a folyosóról és szavaztak, a nélkül, hogy tudták volna — mire.

— Svindli számlálás! Svindli szavazás! — Kiáltotta Károlyi Gábor gróf.

Sztrájk.

Bpest, febr. 1.

A sztrájkolók ma gyülésezni akartak.

A gyülésezést azonban megakadályozták a csendőrök a kik közbe léptek és szétoszlatták őket.

A sztrájk szinhelye közelében az ut czákon egész éjjel csendőrök czirkálnak.

Ma éjjelre lázongástól tartanak.

Ferencz Ferdinánd utja.

Budapest, febr. 1.

Ferencz Ferdinánd főherczeg Kalkuttába érkezett.

A főherczeget az alkirály, a kormányzó és a nép nagy ováczióval fogadta.

Wekerle Bécsben.

Budapest, febr. 1.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter Bécsben időzik.

Jelen volt a nagy misén, melyet azon alkalomból tartottak, hogy Vaszary és Galimberti egyházfők fejére feltették a biretumot.

Wekerle azután gr. Kálnokival és Steinbachal értekeztett politikai dolgok felett humosan.

Wekerle bécsi utja.

Budapest, febr. 1.

Wekerle miniszterelnök, azt a kijelentést tette, hogy az ő bécsi utja nem függ össze semmiféle kabinet változással. (Majd meglátjuk.)

Fagykenőcs a katonáknak.

Budapest, febr. 1.

Ugron Gábor, tudvalevőleg, a Házban interpellált abban az ügyben, mely szerint a Gyulafehérvártt állomásozó ezred 22 fokos hidegben utnak indittatott és egy nagy részének a lába elfagyott. — Most egy lipcsei gyáros levelet intézett Ugron Gáborhoz mely szerint az elfagyott legénység számára késznek nyilatkozik megfelelő mennyiségü fagykenőcsöt küldeni ingyen. E fagykenőcs a gyárosnak saját találmánya és több európai hadseregnél használatban van.

Ugron Gábor válaszában köszönetet mondott a gyárosnak ajánlásáért és arra kérte, hogy küldeményét czimezze közvetlenül az illető ezred parancsnoksághoz.

A kormány reformja.

Bpest, febr. 1.

A „Bud. Corr.“ félhivatalosan jelenti, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök legközelebb beterjeszti a polgári anyakönyvek és a zsidóvallás reczepcziójára vonatkozó törvényjavaslatot és kérni fogja, hogy a képviselőház e javaslatokat haladéktalanul tárgyalja.

Ez bizonyitja — ugymond a félhivatalos — azon vádak alaptalanságát, mintha a kormány programmjában változás lenne.

Igen természetes, hogy ez nem egyéb, mint félhivatalos támogatása a kormánynak, a mely rohamosan kezd hanyatlani és a kebelében duló pártviszály egyre fogyasztja erejét.

Gabona tőzsde.

Budapest, jan. 31.

Buza tavaszra 7.43—45. Buza őszre 7.62—64. Teng. máj. jun. 4.74—75. Zab tavaszra 5.47—49. Káp. rep. 11.30 40.

Érték tőzsde.

Budapest, jan. 31.

Oszt. hitelr. 323.90—50. Magy. hit. 371.50 M. ar. jár. 114.60—62 és fél. Korona jár. 94.25. Déli vasut 94.50 Áll. v. 297. 50.—62. Rima murányi 191—191.12. Leszámitóló bankr. 118.37.

Délután 4 órakor.

Zárlat: 323.70.

Budapest-kőbányai sertéskeresked. csarnok távirata.

Január 27. A hizott sertés üzletirányzata: Az eladók tartózkodók.

A) Hizott sertés árak. I. Magyar első rendü. Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 45.—46 kr.-ig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. sulyban) 44.—46.— krig. Fiatal nehéz (páronkint 251—320 kgon felüli sulyban) 38.—49.— krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 46 48 krig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kgrig terjedő sulyban) 45 és féltől 46 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kgron felüli sulyban) 43 és féltől—44 fél krig. — Közép páronkint 220—280 kilogramm sulyban) 44.—45.— krajczárig. — Könnyü páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 42——44 krig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban ——.—— krig. Közép (páronkint 150——320 klgr. sulyban) ——.—— krig. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) ——.—— krig. — IV. Romániai eredetü (Stahl): (Nehéz páronkint 240 klgron felüli sulyban) ——.—— krig. Könnyü (páronkint 240 klgrig terjedő sulyban) ——.—— krig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgron felüli sulyban 45—46 krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban 46—46 és fél krig. Könnyü (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 44—45 krig.

Felelős szerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Segédszerkesztő és kiadólaptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér*)

JÁRADÉK CONVERSIO.

A konvertálandó

5%-OS

MAGYAR és OSZTRÁK

JÁRADÉK KÖTVÉNYEK

és

VASUTI RÉSZVÉNYEK

BECSERÉLÉSÉT

uj 4%-os

KORONA JÁRADÉKRA

a közzétett prospektusban foglalt **eredeti föltételek mellett jutalék és költségmentesen** eszközlöm.

Megrendeléseket

az uj 4%-os

KORONA JÁRADÉK

KÖTVÉNYEKRE

már most elfogadok és azokat a budapesti vagy bécsi tőzsdén a legjutányosabban közvetitem.

FOLLY VICTOR
bank és pénzváltó üzlete
Kolozsvárt.

(3—4)

Hirdetések.

Sz. **621**—1893 113. (3—3)
sz. b.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye Székely-Keresztur járásának főszolgabirója által ezennel közhirré tétetik, hogy a székely-kereszturi járásban három kerületi **kéményseprői állás** jött üresedésbe. Mindenik kerülethez 17 község tartozik, átlag egy kerületre 300—400 kémény esik, melyeket köteles a kerületi kéményseprő havonként egyszer megseperni. A kéményseprésért járó dijak a következők:

a.) A földszinti ház kéményeért egy évre 1 frt.
b.) Emeletes ház kéményeért egy évre 1 frt 50 kr.
c.) Egy takaréktüzhely sepréseért egy évre 50 kr.

A további teendőkre a Nagyméltóságu m. kir. ipar- és kereskedelemügyi minister úr álta' 1886. évi február 10-én 5563. sz. a. jóváhagyott Udvarhelymegyei XXXII-ik szabályrendelet az irányadó.

Felhivom mindazokat, kik ezen állomások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerüen felszerelt pályázati kérésüket **1893. évi Február hó 20-ig** hozzám mulhatatlanul adják be, minthogy a később érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Székely-Keresztur, 1893. január hó 19-én.

Báró Gamera Oszkár,
h. főszolgabiró.

Sz. **4886—1892.** 118. (1—1)
tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b.-hunyadi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Nicholson W. Fülöp s társa végrehajtatónak Bethlendi István Marczika hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 95 frt 40 kr. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében tett utóajánlat következtében a b.-hunyadi kir. járásbiróság területén levő, B.-Hunyad községi 58. sz. tjkvben A I. 1., 2., 4., 7—9. rsz. alatti ingatlanokra 605 frt; ugyanezen tjkvben A † 1., 3—5. rszámok alatti ingatlanokra 163 frt 91 kr. kikiáltási árban az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a a) pontja értelmében társtulajdonos illetményére is, s 6., 4., 5. alatt bekebelezett kikötmények sérelme nélkül, továbbá a b.-hnnyadi 198. sz. tjkvben A † 1. rendsz. alatti ingatlanra a már idézett törvény értelmében társtulajdonosok illetményére és a 1—2. alatt bekebelezett kikötmények sérelme nélkül 56 frt 10 kr. kikiáltási árban ezennel az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi Február hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor** a helybeli telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitett szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság telekkönyvi hatósága.

B.-Hunyadon, 1892. évi deczember hó 26-án.

VÉGH JÓZSEF,
kir. aljbiró.

MECHANIKUS MŰHELY.

Alulirott ezennel a t. cz. közönség tudomására hozom, hogy **Hid-utcza 9. szám alatt**

MECHANIKUS MŰHELYT

rendeztem be,

hol elvállalok mindennemü **tudományos**, ugyszintén **mérnöki, orvosi, sebészeti** stb. czélra szolgáló **készülékek** és **eszközök ujból való készitését** és **javitását**; továbbá bármily rendszerü **telephon berendezések** és **vezetékek felállitását**, valamint **hotelek, gyárak, raktárak, hivatalos helyiségek, magánlakásoknak** stb **villamos világitással, villamos csengővel, villamos órával, hőmérséklet ellenőrző készülékkel** és **tüzjelzővel való berendezését, villámháritók felállitását.**

Különösen meg kell emlitenem, minthogy jelenleg mind nagyobb és nagyobb elterjedésnek örvend, a **gazdasági czélokra szolgáló telephonok felállitását,** a melyekhez szükséges miniszteri engedély elnyerésére, folyamodványok, rajzok és törvény által meghatározott kellékek elkészitését, illetőleg megszerzését szintén elvállalom.

Ezen berendezésekről a kellő adatok közlése után **költségvetéseket dijmentesen készitek.**

Melyek után a t. cz. közönség pártfogását kéri.

VIZI ENDRE,
mechanikus.

48. (8—10)

„THE GRESHAM"

életbiztositó társaság Londonban.

Magyarországi fiók:	Ausztriai fiók:
Budapest, Ferencz-József-tér 5.—6.	**Bécs, Giselastrasse I. szám alatt**
a társaság házában.	a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. junius 30-án	Frk. 117,550.797·—
Evi bevétel biztositások és kamatból 1891. junius hó 30-án	„ 20,725.259·—
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.)	„ 249,311.449·—
A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál . . . . . értékig nyujtattak be ajánlatok, mi által a társaság fennállása óta benyujtott ajánlatok összértéke . .	„ 61,372.000·—
	„ 1.728,184.555·—

értékre megy. — Prospektusokkal és dijtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállit, továbbá ajánlatokkal, dijmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb városában az ügynök urak és az **erdélyi vezérügynökség Kolozsvártt, belszén-utcza 5., 7. sz.**

53. (8—x)

A kolozsvári

takarékpénztár részvénytársulat

XXIV-ik rendes közgyülése

folyó évi február hó 23-án délután 3 órakor

tartatik meg az Intézet helyiségében

TÁRGYAI:

1.) Igazgatóság jelentése az 1892. évi működéséről és az üzlet eredményéről.
2.) A felügyelő-bizottság jelentése az 1892. évi működéséről, ugyszintén az évi zárszámadásoknak és a mérlegnek, nemkülönben a nyeremény felosztását tárgyazó igazgatósági inditványok megvizsgálásáról.
3.) A lefolyt év tiszta nyereményéről intézkedés és az osztalék megállapitása, az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése alapján.
4.) Az igazgatóság két kilépő tagja helyett uj két tagnak választása.
5.) Három kilépő napibiztos helyett ujaknak választása.
6.) Az intézeti tisztviselők és szolgák nyugdijszabályzatának megállapitása.

A közgyülésen részt venni szándékozók felhivatnak, hogy részvényeiket **folyó évi február hó 20-án és 21-én,** mindig d. e. 9-től 12 óráig az intézet helyiségében együtt ülő igazoló bizottságnál az ülés tartamára letenni sziveskedjenek, hol a megjelenési jegyek kiszolgáltatnak.

Kolozsvárt, 1893. január hó 17-én.

105. (2—3) **Az igazgatóság.**

!! Üzletfelhagyás miatt tökéletes végkiárusitás !!

!! Még csak február hó végéig !!

GÁMENTZY JÁNOS főtéri üzletének felhagyása miatt

a végeladás

még csak február hó végéig tart.

Minthogy addig az egész áruraktár kiárusitandó, azért az **árak ujabban ismét rendkivül mélyen leszállittattak.**

Felkérem mindazon tisztelt vevőimet, kiknek üzletemben tartozásuk van, sziveskedjenek azt **minél előbb kiegyenliteni.**

Gámentzy János
főtér.

120 (1—12)

!! Még csak február hó végéig !!

!!Csak Készpénzfizetés mellett!!

Van szerencsém ezennel b. tudomására hozni a nagyérdemü közönségnek, hogy **1893. év Január hó 1-től kezdőleg** Erdély részére **Kolozsvártt, a külmonostor-utcza 53. sz. alatt**

az Első Magyar Részvény-sörfőződe

gyártmányából

saját házában

hordó- és palaczk-sörre

a képviselőséget elvállaltam.

Nevezett serfőzdének gyártmányaiból folyton nagyobb mennyiségben raktárt tartok és tekintve, hogy a sörnek jó állapotban leendő megtartásáról alkalmas jégtartályok épittetése által kellőképen gondoskodtam, továbbá pedig, mert a sör ugy hordókban, mint palaczkokban általam csakis eredeti gyári áron adatik el, ama kellemes helyzetbe jutottam, hogy igen tisztelt vevőim mindennemü igényeinek a lehető legjobban megfelelhessek.

Kérem tehát, mint eddig, továbbra is b. bizalmával engem megtisztelni, azon biztositásom mellett, hogy a legnagyobb pontossággal eszközlendem, vagyok magamat ajánlva

teljes tisztelettel:

38. (8—10) **FRÄNKL SÁNDOR.**

GAZDAKÖZÖNSÉGÜNK

számára uj reform!

Összes magvainkat a Budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás **ólomzára alatt** a csiraképesség és tisztaság százalékjait, hereféléknél még különösen az arankamentességet is feltüntető, minden zsákról külön kiállitott állami bizonyitványnyal ellátva ajánlunk;

Vörös Lóherét, óriás szemüt	76	forinton,
„ „ apróbb szemüt	74	„
Luczernát kiváló nagyszemüt	50	„
Mezei komocsint nedves helyekre	30	„
Baltaczimot deles, meszes oldalokra	18	„

Fehér csillagfürtöt, lóbabot, sójo-babot, tavaszi buzát, igen bőtermő Beseler-féle **zabot 8** forintjával.

Árak Alvinczen 100 kilójáért számittatnak és minden esetben utánvétetnek.

Zsákok beleméve, áruk nem számittatik fel.

Lóher és Luczerna 100, 50, 25, 10 kilós plombozott zsákokban van készletben.

5 kilós plombozott postazsák lóhere ára 4 forint,
5 „ „ „ luczerna „ 3 „

Továbbá kapható:

Richter-féle Imperator burgonya 100 klgr. 5 forinton,
Paulsen-féle kék, óriás „ postazsákja (5 kilo) 1 „
Nonplusultra kövér csemegesajt vagy **brassói karika sajt,** Netto 4 kilós postacsomagban 3 forinton

Gróf Teleki Arvéd drassói urad. intézőségénél
Alsó-Fehérmegye, u. p. Szerdahely.

101 2—x)

Közgyülési meghivó.

A tordai

kisegitő takarékpénztár részvénytársulat

XXVI. évi rendes közgyülését

1893. február hó 12-én délelőtt 9 órakor

a városi közgyülési teremben tartja meg,

melyre a részvényes tagok tisztelettel meghivatnak.

Napirendre kitüzött tárgyak:

1. Igazgató választmány jelentése.
2. Felügyelő választmány mult évről jelentése, s ennek alapján a mérleg megállapitása, a nyeremény meghatározása s a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályzat 34. és 55. §. szerint 3 igazgatósági tag és 4 napibiztos kiléptével uj tagok választása.
4. Halálozás folytán üresedésbe jött egy igazgató választmányi hely és egy napibiztosi hely betöltése, s mennyiben az igazgatóság kiegészitése a felügyelő választmány vagy napibiztosok köréből történik, az esetlegesen üresedett hely azonnali betöltése.
5. Közgyülésről vezetett jegyzőkönyv hitelesitésére egy bizottság kiküldése.

Az alapszabály 22. §-a szerint, a közgyülésen csak igazoló jegygyel vehetni részt, mely a törzsbetétről szóló okmány előmutatására **február hó 10. és 11-én délután 3-tól 5 óráig** az intézet helyiségében szolgáltatik ki.

Kelt Tordán, 1893. január hó 24-én.

104. (3—3) **Az igazgatóság.**

Nyomatott Magyary Mihály könyvnyomdájában Kolozsvártt, belközép-utcza 33. szám.